

Háziorvosunk Levelesládája

Lapunknak sikerült Dr. Biró Károly közreműködését megnyerni abból a célból, hogy mindazon honfitársaink is kikérhesék tanácsát, akiknek a nagy távolságok miatt nincs módjukban öt rendelésükben féltéseni. Ezen rovatunk keretében Dr. Biró teljesén díjtalanul ad felvilágosítást minden olyan olvasónknak, akinek előfizetése rendezve van. — Akik kérdéseikre Dr. Birótól magánleveleket várnak, azt is ingyen kapják, ha előfizetésüket egy évre előre rendezik. Levélét az előfizetéssel együtt küldje a "Kis-nadal Magyar Újság" címre; 375 Hargrave St. Winnipeg, Man.

Dr. Biró Károly

Ezúton is felhívjuk honfitársaink figyelmét, hogy Dr. Biró csak teljes névelésével és pontos címmel ellátott levelekre válaszol, de bárki tetsző szerinti jelölt adhat még ezenkívül, ha még nevének kezdőbetűit sem akarja nyilvánosságra hozni.

A fertőző betegségekről

Fertőzőnek oly betegségeket hívunk, amelyek bizonyos uton egyik emberről a másikra vihetők át. Ezek szárványosan a nagy országokra, sőt világérszakra kiterjedő járványokban léphetnek fel. A betegségek oka a fertőző csira, a baktérium. Ezek igen apró egysejtű élőlények. Nagyságukról fogalmat alkothatunk, ha elképzeljük, hogy 1000—1500-szoros nagysággal szemléljük őket, akkor látszanak. Annál bámulatosabbak az eredmények, amiket a tudomány e téren fel tud mutatni. Ma már ismerjük a csirák fajtáinak ezreit, mindegyiknek a nagyságát, alakját, tudjuk milyen táptalajon él a legjobban és jó néhány ellen tudunk hatásos védelmet nyújtani a betegnek.

A baktériumok nem mind egyaránt káros. Gondoljunk csak arra a folyamatra, mely a cukorból szeszt, a szeszből ecetet, a tejből aludttejet formál. Ezek a baktériumok műve. Sok más az ember egészsége szempontjából hasznos változást idéznek elő csirák elő. A fertőző betegségek kórokozói legnagyobb részét ismerjük. A még ismeretlenek felderítésén laboratoriu-mokban a kutatók ezrei munkálkodnak.

A leggyakoribb fertőző beteg

szony a számadó és bojtárjai fehéreműt előbb kifőzte zsírban... A fejszéket fényesre, borotvaesre koszorúlták... Hefj, micsoda lezonyu fegyver volt az a kanász-balta... Meg sem nyikkant az a szűdó, amelykhez a Veress István számadó éles baltája odarepült... A béres-azekeret megrakták liszttel, kásával, kolompérral, hagymával, sóval, szalonnával, bográcsokkal, s azt a számadónéval együtt kiszállították a bére-alatti tanyához, ahonét a kenyéret, szalonnát és egyéb élelmet hetenként tarisznyázták fel a Veres István számadó legényei. Ezt a számadót, ezeket a legényeket meg lehetett ám, bámulni. A zsíros ümegekben, lábravalójukban igazi fekete emberek voltak. Fényes baltájuk csillogott a karjukon. Hozs azu hajuk szintehegy csepegett a zsirtól. Olyan emberek, olyan farka voltak ezek, hogy csak öles hó nem szorította a nyáját, ezek bizony nem jöttek a bércről, pedig szárnyéuk se volt... Olyan hatalmas kanász-ember volt ez a Veres István, szegődő-levelében vállalta még azt is, hogy „kutyát a nyáj közt nem tarthat! A farkas el nem viheti (a disznót)!” Igaz, hogy sem ember, sem állat nem tudta megközelíteni a Veres István nyáját.

Már a Baranyi Miklós fehérszárnyú bizony egyszer "megcsu folták". Turbucz Jánosnak hívták a fehér-nyáj számadóját. Történt, hogy Turbucz János gazda az első-bojtárral lejött a "bére"-ről, s csupán a fogadott "hónaposok"-ra maradt a nyáj. Ezeket bizony "megcsufolta" va lamiféle kapcabetyár. Kiszakított és elterelt vagy tiz darabot a fehér-nyájból... Mihamar megtudta ezt Turbucz János s

ségek: a meghülés, nátha, influenza (flú), tüdőgyulladás, ka nyaró, vörheny, mumps, diftéria, szamarakbőhögés, bárányhimlő, valódi himlő, hastífusz.

A fertőző betegségek ellen védekezünk kell. A beteget el kell az egészségesektől különíteni, minden tárgyat, ami a beteggel érintkezésben volt meg kell semmisíteni, vagy ha értékes fertőtlenítened. A beteg ápolója mossa meg kezét gyakran (szappannal, meleg vízben) és ne menjen oly helyre ahol többen, különösen gyermekek megfordulnak. A beteg evészek kell semmisíteni, vagy ha értékes fertőtlenítened. A beteg ápolója mossa meg kezét gyakran (szappannal, meleg vízben) és ne menjen oly helyre ahol többen, különösen gyermekek megfordulnak. A beteg evészek kell semmisíteni, vagy ha értékes fertőtlenítened.

A betegségek nagy része a levegő útján terjed. Beszéd közben akarva, nem akarva nyál freccsen ki szánkából, ami percekig uszkálhat a levegőben. Sokszor fertőző betegségekben szenvednek a nyála terjeszti a bajt. Köhögéskor tartuk zseb kendőnköt szánk elé és ne menjünk túl közel ahöz akivel beszélünk.

A fertőző bajok egy másik része a tej és víz útján terjed. A beteg tehen vörhenyt, járványos torokgyulladást és különösen a gyermekek szempontjából fontos tuberkulózist terjeszt heti. Ez utóbbi ellen hatásos védelmet nyújt a tehenek székletétől vizsgálata, amit ma már

kie községekben is végrehajtanak. Gyanus esetben, vagy tisztán helyről kapott tejet inkább forralva igyunk, semhogy betegséget szerezzünk. A víznek a fertőzése onnan eredhet, hogy a kútviz szennyeződik. A ház körül levő istállók, félre-

eső hely, szennédombról elfolyó foiyadék a föld rétegein keresztül a kútba jutnak. Kutásánál vegyük ezt figyelembe és gondoljunk ennek a lehetőségére, nehogy a kutat a fent említett helyekhez közel furjunk vagy ássuk.

TELEPÍTÉST A DEPORTÁLÁS HELYETT

Munkás

JÓL FIZETETT MUNKÁT RELIEF HELYETT — ÖT NAPOS MUNKAHETET, HÉT ÓRÁS MUNKANAPOT A KIHASZNÁLÁS BUNTEZÉSÉVEL — MUNKÁS-KÉPVISELŐKET OTTAWA!

AHOL TIZENKÉT ÉV ÓTA NEM SZTRAJKOLTAK A BANYÁSZOK

A magyarországi Dorog az a bányavidék, ahol tizenkét év óta nem volt sztrájk. A sztrájkokat kezdeményező szociáldemokraták szervezkedés itt ismeretlen fogalom. Helyette tíz évvel ezelőtt megalakult a Dorogi Munkásotthon Önszervező és Önművelődő Egyesület, amelybe három évvel ezelőtt a szénmedence minden munkása beállt és amely a havi csekély tagdíjából olyan hatalmas erőtevényt végzett, hogy a maga nemében egyedül áll ma az országban. Sorra épültek fel a munkásotthonok: Dorogon, Sársírisápon, Leányvartot, Csolnokon, Kesztölcön, Dágon. Építettek gyönyörű templomot Dorogon és szép kápolnát Augusztá-aknán. S mindezekben kívül a szociális gondoskodásnak csodálatosan nagyszerű szervezést dolgozták ki.

Az a bányamunkás, aki Dorogon legalább 30 évi becsületesség után nyugdíjba megy, egy családi házat, vagy ha háza van, 5000 pengő készpénzt kap, nyugbérén kívül. Megkapják ezt az 5000 pengőt azok az öregek is, akiknek férjük leg alább 20 évi szolgálat után halálos baleset áldozatául esett.

Ujság

A MUNKÁSKÖLI BAL-ESETI S ÖREGKORI BIZTOSÍTÁS ORSZÁGOS KITERJESZTÉSÉT — A KÖZÖZEMEK SZÖVETKEZETEKÉ ALAKÍTÁSÁT — AZ UZSORA KIIRTÁSAT!

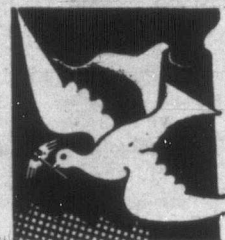
vagy százszázalékos rokkantságot szenvedett. A temetkezési segély intézménye minden tagra kiterjedően van kiűtőben kiépítve. Rendkívül segélyeket is adnak, különösen az olyan családoknak, ahol kevés táppénz jár a beteg családfenntartó után. A múlt évben 20.000 pengőt fizettek ki így.

SHEFFIELDI jelentések alapján az a hír terjedt el, hogy a yorki bányamedencében borzalmas bányászerecsétség történt, melynek több mint száz halottja van. A tömegkatasztrófa híre szerencsére túlzottan bizonyult s estére megérkezett a hivatalos jelentés, amelyből kiderült, hogy a tárnákban dolgozó munkások legnagyobb részének sikerült a betóduló talaj viz elől a magasabban fekvő tárnákba menekülni. A katasztrófának így csak négy halottja van.

ST. JEAN de MAURIENE-ből jelentik, a bissordei lavaomlásban összesen 8 munkás vesztette életét, míg a sebesültek száma 11. A munkások a Praz-ház közelében egy vizgyűjtőmedence építésén dolgoztak. A szerencsétlenül járt munkások egy szerb munkás kivételével mind olasz nemzetiségűek.

Közgazdaság

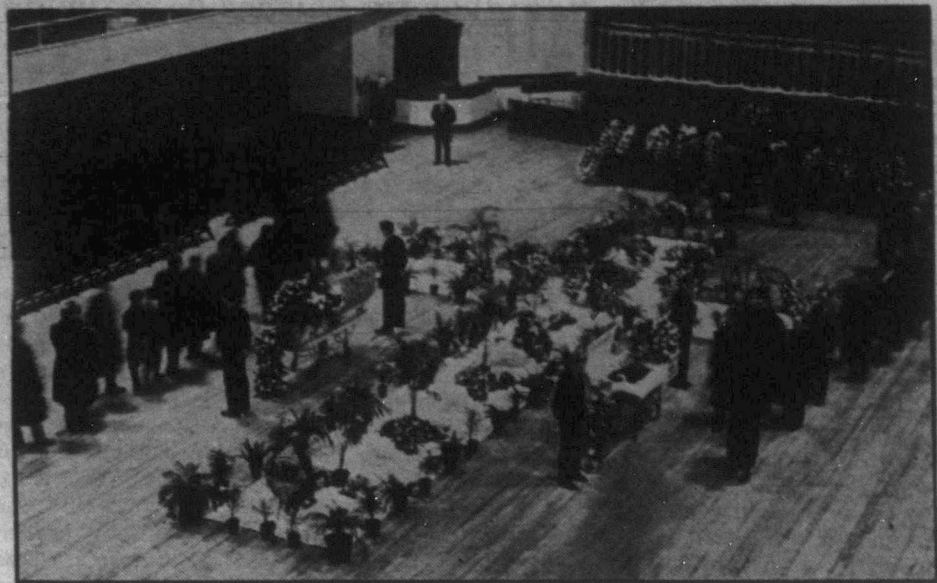
IPAR, KERESKEDELEM, ÁRU- S ÉRTÉK-TÖZSDE, PÉNZPIAC, VÁMPOLITIKA

A KÜLFÖLDI pénzkorlátozások következtében Angliában is fellendült a nemzetközi csereke reskedelem. Ujabbán a következő fontosabb csereszételeket költötték: 400.000 tonna walesi szeszet 36.000 rakás újfundland bányatámaszfára, az egyik leendő cég gyapjufonalat spanyol borra cserélt és utóbbiért Orosz országból épületfát kapott. Az egyik lancashirel gyapotgyár készítményeért magyar állatbőröket, a Grosse at Blackwell gyár élelmiszer-konzervekért kanadai búzát s az egyik newcastlel cég szénért finn és svéd épületfát, egy woolverhamtoni gyár tintáért chile takarókat szerzett. Az egyik londoni teakereskedő teáért mézet, viaszot és malátát kapott Chiléből, a Slanzenger sportfelszerelési gyár egy hajórakomány tenniszlabdát küldött Valparaisoba kininkéregért, egy kanadai alumíniumvállalat orosz szenet kapott alumíniumért. A külföldről jelentett fontosabb csereszételek: az Egyesült Államok 3 millió dollár értékű petrolumot cserélték be chilel vörösrézre, Perzsa 177.000 font értékű gépeket rendelt Svédországból perzsaszőnyegekért, Brazília amerikai búzát, német szenet és egyeb árúkat vizs be kávéért, míg Egyiptom főcsereeszköze a gyapot.

AZ ANGOL bankok azzal a tervvel foglalkoznak, hogy teljesen beszüntetik a betétek utáni kamatokat. Az angol bankokban olyan óriási összegben gyűltek össze a takarékbetétek, hogy jelenleg már 2 milliárd font sterlinget is túlhaladja a takarékbetétek összege. A jelenlegi gazdasági viszonyok között a bankok képtelenek a rájuk bízott takarékbetéteket hasznos befektetésre fordítani s ezért meg akarják szüntetni a betéti kamatok folyósítását.

AZ ANGOL bankok azzal a tervvel foglalkoznak, hogy teljesen beszüntetik a betétek utáni kamatokat. Az angol bank-

Az Oklahoma állambeli repülőszerecsétség winniepei áldozatait az egész város nagy részvéte mellett temették el. Képünk az új Auditoriumban felállított ravatalt mutatja, ahova a résztvevőket kifejezők ezrei zárandokoltak el. (Winnipeg Tribune felv.)

Tallózás a nagyvilágban

IZGALMAS LÉGI KALAND ANGLIÁBAN — JAPÁNOK BOMBÁZTAK EGY MISSZIÓSTELEPET — KOMMUNISTA ZENDÜLÉS A KANÁRI SZIGETEKEN — KINÁBÓL GYALOG OLASZHONBA

STAINFORTH ANGOL repülőrepülő 15.000 láb magasságra emelkedett hogy kipróbáljon egy újfajta lélegzési készüléket. Rémülten vette észre, hogy társa arcáról lecsúszott az oxigéntömlővel összekapcsolt állarc és az utas eszméletlenül vesztette. Hirtelen megrántotta a magasság kormányt és valóságilag nyilegyenesen ereszkedett le a földre. Kísérője még akkor is eszméletlen volt és csak hosszas fáradozás után sikerült életrekelteni.

AZ EGYESÜLT Államok legszegényebb elnöke, Roosevel. Valamikor egymillió dollár tulajdonosa volt, amit születési örökölt, ez a vagyon azóta semmivé szugorodott. Az elnök ilyenmódon kizárólag 75.000 dollár évi elnöki fizetéséből fog megélni. Minden elnöknek jár egy tekintélyes évi költségmegtérítés, erről azonban Roosevel. a rossz viszonyokra való tekintettel lemondott. Az elnök megtiltotta gyermekeinek, hogy a nyáron Európába ránduljanak át. Igaz ugyan hogy az amerikai állam valamelyik hajóján ingyen utazhatnának, maga az európai tartózkodás azonban annyiba kerülne, amennyit az elnök a mai viszonyok között nem engedhet meg gyermekeinek.

ÉSZAKIORSZÁGBAN MEG mindig nem ért véget a nyolc hét óta tartó vasutas-sztrájk. Szombaton éjjelkor bombamenyületet követtek el az egyik társaskocsi ellen. A belföldi pá-

lyaudvar közelében az egyik autóbusszra egy mellette elrobogó gépkocsiból bombát dobtak. A bomba visszapattanva a társaskocsi oldaláról, a járdára esett és felrobbant. Négy járókelő oly súlyosan megsebesült, hogy kórházba kellett őket szállítani.

PÁRIS egyik nagy áruházában lopáson értek egy tolvajt, aki mikor nem ült börtönben, állandóan az üzletekben lopott. Legtöbbször rajtavesztett és ezért a sok börtönbüntetésen kívül különös világrekordot is ért el. Különböző alkalmakkal elkövetett lopásaiért összesen 400 évszázadot tiltották ki Páris területéről. Csak megélje.

A KANÁRI szigetek kormányzójának a spanyol kormányhoz intézett jelentése szerint a szigetek vörös zendülés tört ki. A forradalmi mozgalmat kommunisták szervezték meg, akik He mgua városában általános sztrájkra bujtogatták a munkásokat és közműveket rongáltak meg. Öt polgári rendőr és sok zendülő elesett az összecsapásokban.

NÉMETORSZÁG Vanspeck városában eddig még fel nem derített okokból levegőbe repült egy omeletes ház és többszáz betér közelethez a házak falai megrepedeztek. A romok alatt állítclag sok halott-van.

A NORVÉG Hinnay gőzös felézetén Colombotól 300 mérföldnyire robbanás történt, a-

nelynek, hír szerint, 15 emberélet esett áldozatul. A tizenhárom életbenmaradt, akik közül öt súlyosan megsebesült, csónakon menekült. A csónakon küzködő matrózokat egy japán gőzhajó találta meg.

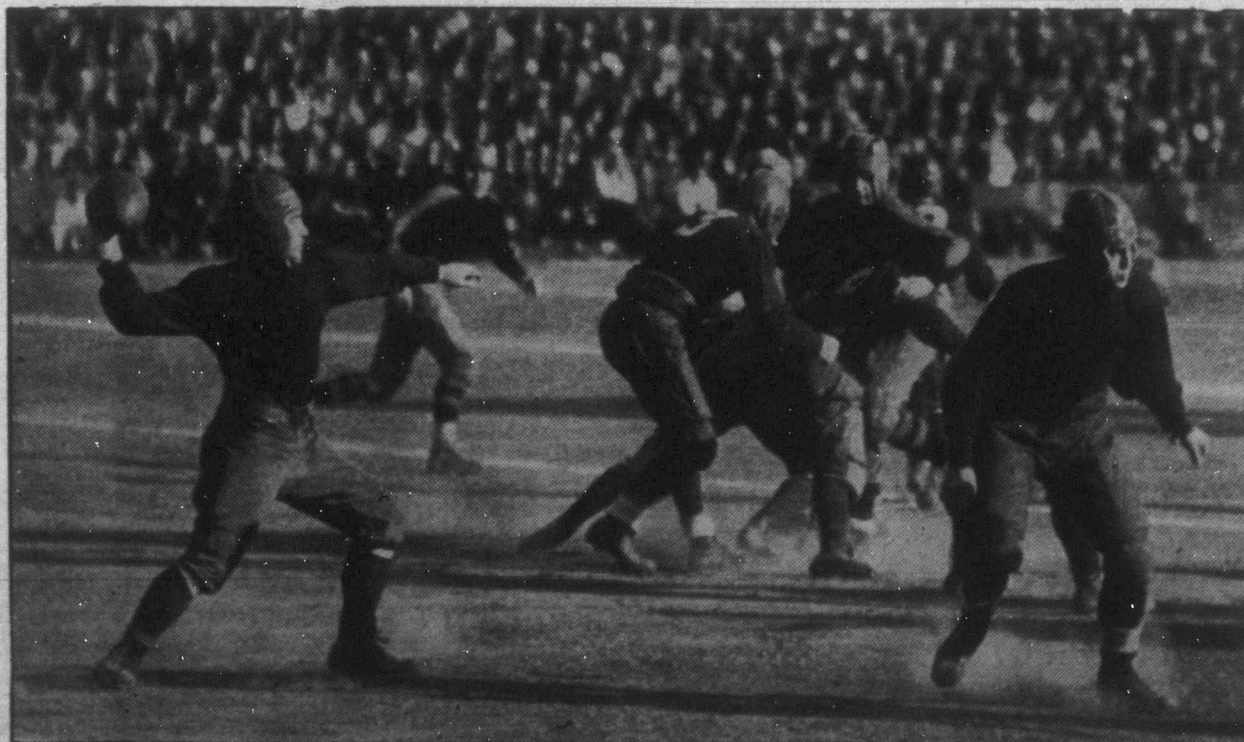
AZ OLASZORSZÁGI Firenzébe érkezett világkörüli útján dr. Vei József kínai újságíró. Utját gyalog tette meg Kinából Olasz országba, csak a tengeren való átkelésben használt hajót. Amerikába Grönlandon, Ázsiába pedig a Behring szoroson át akar eljutni.

A RÓMAI törvényeséken Casalvieri és Vicaldi községek birtokperében meghozták a döntést. A pernek az az érdekessége, hogy 1040-ben indították meg s így csaknem kilencszáz évszázadon át húzódtott. Az ítélet most már jogerős.

A PEKING mellett levő tanügyi amerikai metodista misszió épületét két japán repülőgéppel több bombát dobott. A bombák kilenc kínait megöltek. A misszió épületét súlyos kárt szenvedtek. Az amerikai lobo-gó a bombázás pillanatában is az épületen lengett.

PERUBAN, Délamerika egyik államában Tandaday falut nagy földcsuszamlás borította el. Ed dig 76 holttestet találtak. Attól tartanak, hogy az eltemetett áldozatok száma 120-ra emelkedik.

A RUMÁNIAI turnszeverini fogházban két fogoly meghalt. A halált az orvosi vizsgálat megállapítása szerint éhség és fágyás okozta. A fogházat ugyanis sem éjjel, sem nappal nem fűtik, a foglyok egész nap eledele pedig fél kenyér.

Alig hogy elolvadt a hó már a pályákon lehet látni a rugby-játékosokat. Jellemző erre a tipikus angol játékra, hogy a rossz időjárás, vagy sáros pálya nem befolyásolja a játékosokat. Fenti képünk egy mérkőzés izgalmas jelenetét mutatja be. (A "Southam Press" felvétele.)